

---

# REDACTIONEEL

Beste lezers van ons blad Sociale Psychiatrie. Voor u ligt het zomernummer. Het is u als lezers weer gelukt om voldoende kopij aan te leveren om een zeer gevarieerd en inspirerend nummer samen te kunnen stellen. De artikelen, bijdragen, casuïstiekbeschrijvingen en recensies zijn stuk voor stuk boeiend en aantrekkelijk geschreven. Graag willen we de auteurs vanaf deze plek bedanken voor het schrijven en de tijd en energie die ze in hun teksten hebben geïnvesteerd.

Wat kunt u in dit nummer verwachten?

Als we het over ervaringsdeskundigen hebben, denken we aan collega's die eerst patiënt waren en nu hun ervaringen inzetten om andere patiënten te helpen. Van patiënt naar hulpverlener dus. **Monique van Wijk**, SPV bij Pro Persona de Riethorst, landelijk GGZ centrum voor doven en slechthorenden, benoemt echter een andere, onbekende groep ervaringsdeskundigen, namelijk zij die de weg andersom hebben afgelegd : van hulpverlener naar patiënt. Bij de eerste groep is het duidelijk hoe het zit, immers de bekendheid met de psychiatrische problematiek en psychiatrische hulpverlening komt al tot uiting in de functienaam : ervaringsdeskundige. Bij de tweede groep is het niet duidelijk hoe het zit. Er heerst bij hen een taboe op het delen van de eigen ervaring met collega's en al helemaal met patiënten. Van Wijk pleit in haar artikel '*van taboe naar meerwaarde of..... hoe een hulpverlener met ervaring op het gebied van psychiatrische problematiek ervaringsdeskundige wordt*' voor een open houding, omdat daarmee de patiënt meer te bieden valt.

'*Alarm over dakloze gezinnen. Reconstructie van een mediahype*' van **Lia van Doorn, Willibrord de Graaf, Catelijne Akkermans** en **Raymond Kloppenburg** beschrijft hoe sociaal wetenschappelijk onderzoekers kunnen voorkomen dat de media met hun bevindingen aan de haal gaan. Met die media hadden de auteurs namelijk de onaangename ervaring dat hun bevindingen van een eerder onderzoek uit hun verband werden gerukt. De auteurs publiceerden over dakloze gezinnen en de media grepen deze publicatie aan om de zaak eens flink op te kloppen: een dramatisch beeld over 'de toename van het aantal dakloze gezinnen'.

**Cecille aan de Stegge** verdedigde haar proefschrift *Gekkenwerk* op 16 maart jl. aan de Universiteit van Maastricht. Aan de Stegge deed historisch onderzoek naar het proces van beroepsvorming van de psychiatrisch verplegenden. Het onderzoek beslaat de periode van 1830, toen er nog sprake was van oppassers en oppasseressen, tot 1980, als de verpleegkundigen tot een volwaardige professionele beroepsgroep zijn geworden. Aan de Stegge heeft zelf ook een ontwikkelingsproces doorgemaakt. Zij is gestart als leerling B-verpleegkundige en ging wat later wijsbegeerte studeren met als bijvak Beleid in de Gezondheidszorg. Nadien werkte zij langere tijd in diverse staf- en beleidsfuncties. Op enig moment werd zij actief in de organisatie van de beroepsgroep. Zij richtte de Vereniging Staffunctionarissen in de Psychiatrische Verpleegkunde en de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrische Verpleegkunde op. In dit nummer van Sociale Psychiatrie ten eerste een samenvatting van haar proefschrift en ten tweede haar zogenaamde *lekenpraatje* (In Mediaan) en ten derde een *recensie van Gekkenwerk*, bij literatuurbespreking, door **Martin Morsman**.

Het artikel van **Lennart Rovers**, **Diana Polhuis** en **Brenda Bootsma** betreft onze dagelijkse hulpverleningspraktijk en de daarbij behorende voorgeschreven anti-depressiva, of om preciezer te zijn, de SSRI's. Zoals bekend kunnen SSRI's het serotoninesyndroom veroorzaken. 'Het niet herkennen van het serotoninesyndroom door hulpverleners kan voor psychiatrische patiënten levensgevaarlijke consequenties hebben. Vroegtijdige herkenning en adequaat handelen door verpleegkundigen is dan ook noodzakelijk', aldus Rovers. Voor de gezondheid van patiënten die verschillende psychofarmaca en daarbij eventueel ook drugs gebruiken is het voor hulpverleners noodzakelijk dat zij hun patiënten goed op de hoogte brengen van de mogelijke gevaren die dit met zich meebrengt, vindt Rovers terecht. Rovers beschrijft in 'serotoninesyndroom; de noodzaak van herkenning door verpleegkundigen' duidelijk welke gevaren dit zijn.

In Mediaan nog een bijdrage over ervaringsdeskundigheid door **Jeroen Ruis**, **Diana Polhuis** en **Irma de Hoop**. De auteurs betogen in '*Ervaring is de beste leermeester. De meerwaarde en positie van ervaringsdeskundigen*' dat ervaringsdeskundigen een bron van hoop en empowerment zijn en dat cliënten het contact met ervaringsdeskundigen meer gelijkwaardig vinden dan met andere hulpverleners en zich beter begrepen voelen.

In '*Professionele distantie, nee bedankt! We zijn in de zorg de bekende weg kwijtgeraakt*' schrijft **Jan Roelofs** over moeilijke patiënten waarbij volgens de auteur de hulpverlening tekort schiet. Met de juiste benadering en begeleiding zijn 'moeilijke patiënten' in veel gevallen goed te helpen. Lees in de bijdrage van Roelofs waaruit deze juiste benadering en begeleiding bestaan!

**Rob Keukens**, docent Opleiding Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundigen aan de Hogeschool te Arnhem en Nijmegen, maakt zich in 'De verloren strijd tegen de drugs' zorgen over het door de overheid aangekondigde drugsbeleid. Althans, toen de overheid nog bestond onder de gedoogconstructie. Nederland had altijd een tolerante opstelling maar leek onder invloed van CDA en PVV te neigen naar strengere straffen en meer repressie (we vragen ons af of dit na alle politieke verwickelingen van de afgelopen tijd nog steeds zo is). Op beheersing en uitbanning van gebruik gebaseerd beleid staat echter haaks op wetenschappelijke inzichten.

Tot slot in deze rubriek de eerder genoemde bijdrage van **Cecille aan de Stegge** "*Lekenpraatje*"

Diverse bijdragen in *literatuur besprekingen* en onze rubriek *Dichterbij* van collega's **Martin Morsman**, **Hilbert van Doorne** en **Gerard Lohuis** maken deze uitgave compleet.

De redactie van Sociale Psychiatrie wenst u weer veel lees plezier toe!

Peter Braem  
Onno Kastelein  
eindredactie